

Stereotaktisk strålbehandling av hjärn

Vad är stereotaktisk strålbehandling?

Stereotaktisk strålbehandling är avsedd för behandling av små tumörer och blodkärlsmisbildningar i huvudet. Strålbehandlingen förintar tumörvävnaden eller de avvikande blodådrorna.

Hur planeras strålbehandlingen?

Strålbehandlingen planeras individuellt för varje patient. I läkarmottagningen kan också någon av dina vänner eller anhöriga delta. För att planera dosen behöver man datortomografi-, och magnetkamerabilder. Vid planeringen beslutar man om behandlingdosen och antalet behandlingstillfällen.

Man försäkras sig om att huvudet hålls på plats med hjälp av en stödställning. Stödställningen är ett värmeformbart plastnät, som sätts stadigt över ansikte. Det tar 15- 60 minuter att göra stödställningen och utföra avbildningar och under den här tiden ska du vara så stilla som möjligt.

Hur ges strålbehandlingen?

Under strålbehandlingen ligger du på behandlingsbordet. Med hjälp av stödställningarna placerar skötarna dig i behandlingsställningen. Behandlingen tar 15-30 minuter. Under behandlingen måste du ligga stilla. Du ensam i behandlingsrummet. Skötarna har syn- och talkontakt. Strålbehandlingen är smärtfri och du orsakar inte någon strålningsfara för omgivningen efter behandlingen.

Dagligt behandlingsbesök

I allmänhet kommer man varje vardag hemifrån för strålbehandlingen. Ibland ges behandling t.ex. 2-3 gånger per vecka. Ifall ditt hälsotillstånd eller behandlingens genomförandet kräver kan du gå på behandling från sjukhusets bäddavdelning.

Vilka skadeverkningar kan strålbehandlingen ha?

Biverkningarna är mycket individuella och uppträder i allmänhet ungefär 2-3 veckor efter det att behandlingen inletts. Strålbehandlingen inverkar också på de friska cellerna så den kan orsaka skadeverkningar i det behandlade området.

Skadeverkningarna är:

- individuella,

- ovanliga,
- beror på var det behandlade området ligger, och hur stor det är, samt dosen.

Läkare diskuterar med dig om behandlingens skadeverkningar, och ordinerar mediciner, som behövs. Skadeverkningar kan försätta ännu efter behandlingen slutat, och de kan förekomma efter en lång tid. Tveka inte att berätta skötarna om symtomen!

Vid behov får du hjälp också med:

- trötthet
- psykisk välmående
- sexualitet
- näring
- betalnings frågor eller reseersättningar
- att sluta röka

Och efter strålbehandlingen?

Under den sista veckan av strålbehandlingen får du tid till strålbehandlingsläkare. På mottagningen klarlägger man den fortsatta vården och uppföljningen. Ungefär 6 – 12 månader efter behandlingen har du en magnetkameraavbildning av hjärnan, på basis av den bedömer man den inverkan som strålbehandlingen haft. Effekterna av behandlingen kan uppträda mycket långsamt, rentav under en tidsperiod av flera år.

Ta kontakt med strålbehandlingspolikliniken mån – fre. kl. 7.50 – 15.00 om:

- du har något att fråga om skadeverkningarna av strålbehandlingen,
- du har några andra symtom, som du misstänker att ansluter sig till sjukdomen eller den strålbehandling som du fått eller,
- du ytterligare har något, att fråga om den vård du fått eller om den fortsatta vården.